

ΕΝΟΤΗΤΑ 5

Η απρόσωπη σύνταξη

1. Στις παρακάτω προτάσεις να υπογραμμίσετε τα απρόσωπα ρήματα και τις απρόσωπες εκφράσεις και να βρείτε τη δοτική προσωπική (όπου υπάρχει).

- α. Προσῆκει τοῖς πολίταις προθύμως πείθεσθαι τῷ ἄρχοντι.
β. Τοῖς φαύλοις ἐνδέχεται τὰ τυχόντα ποιεῖν.
γ. Ἄξιόν ἐστιν ἡμῖν ἐπαινεῖσαι τὴν τῶν προγόνων ἀρετὴν.
δ. Καλόν ἐστι τοῖς εὐδαίμοσι τοὺς τάλανας οἰκτίρειν.
ε. Οὐ χρὴ τῶν διδασκαλικῶν λόγων ἀμελεῖν.
στ. Ἀνάγκη ἐστὶν ἡμῖν τὰς πύλας φυλάττειν.
ζ. Χρὴ τοὺς εὐγενεῖς γενναίως φέρειν τὰς συμφοράς.
η. Χαλεπόν ἐστιν ἑαυτὸν γνῶναι.
θ. Δῆλόν ἐστι τὴν οἰκοδομίαν κατὰ σπουδὴν γενέσθαι.
ι. Φόβος ἐστὶ τοῖς γονεῦσι μὴ στερηθῶσι τῶν οἰκειοτάτων γηροτρόφων.
ια. Δῆλόν ἐστιν ὡς ἐκάτεροι διετέθησαν.
ιβ. Ἀναγκαῖόν ἐστι πείθεσθαι τοῖς νόμοις.
ιγ. Χρὴ ἡμᾶς τοὺς θεοὺς σέβειν.
ιδ. Δοκεῖ αὐτοῖς τὴν εἰρήνην δέχεσθαι.
ιε. Ἄξιόν ἐστι σὲ ὑμνεῖν.
ιστ. Δεῖ ἡμῖν ἐξ ἀρχῆς τῶν πραγμάτων ἀκοῦσαι.
ιζ. Καλόν ἐστι τοὺς ἀνθρώπους ἀγαθοὺς εἶναι.
ιη. Προσῆκει τοῖς πολίταις πείθεσθαι τοῖς νόμοις.
ιθ. Καιρὸς ἐστὶν ἡμῖν πράττειν τὰ δέοντα.
κ. Ἐξεστὶν παντὶ ἀνθρώπῳ ἀγορεύειν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ.
κα. Δεῖ ἡμᾶς θεραπεύειν τοὺς θεοὺς.
κβ. Χρὴ ἡμῖν ἐπαινεῖν τοὺς δικαίους ἄνδρας.
κγ. Ἀδύνατόν ἐστι φεύγειν πεπρωμένον.
κδ. Καλῶς ἔχει μένειν ἐν τούτῳ τῷ τόπῳ.
κε. Οὐ προσῆκει τοῖς νεανίαις μὴ ἀκούειν τοῖς αὐτῶν διδασκάλοις.

κστ. Δοκεῖ ἡμῖν συμμαχίαν λῦσαι.

κζ. Λέγεται Κῦρον εἰσβαλεῖν εἰς τὴν Κιλικίαν.

κη. Νῦν ἔξεστιν ὑμῖν εὐεργέτας φανῆναι.

κθ. Οὐ ῥαδίον ἔστιν τινὰ (=κάποιος) ἀγαθὸν πολίτην γενέσθαι ἄνευ δικαιοσύνης.

λ. Οὐ δοκεῖ μοι ὠφέλιμον τὸν πόλεμον εἶναι.

2. Να μεταφράσετε τις παρακάτω προτάσεις στα αρχαία ελληνικά χρησιμοποιώντας τα κατάλληλα απρόσωπα ρήματα ή τις κατάλληλες απρόσωπες εκφράσεις.

1. Πρέπει να λέμε την αλήθεια.

2. Αξίζει να τιμωρείς (=κολάζω) τους άδικους ανθρώπους.

3. Χρειάζεται να φυλάμε (=φυλάττω) την πόλη.

4. Είναι καλό να επιδιώκεις (=διώκω) την ειρήνη.

5. Μας φαίνεται καλό να πειθόμαστε στους νόμους.

3. Να βρείτε τι είδος σύνταξης (ταυτοπροσωπία - ετεροπροσωπία) υπάρχει στις παρακάτω προτάσεις.

α) Ἀντισθένης ἔλεγεν οὐδένα ἄνθρωπον ἀθάνατον εἶναι.

β) Ἐβούλετο μόνος αὐτὸς τοῖς ἄρχουσι ἀγγέλλειν τὴν νίκη.

γ) Δυνατὸν ἔστιν ὑμῖν λαβόντας ὄπλα εἰς κίνδυνον ἐμβαίνειν.

δ) Κρίνω σε συμβουλεύειν τούτοις καλῶς.

ε) Ἀναγκάζεις με δεσπότην τὸν ἐμὸν κτείνειν οὐκ ἐθέλοντα.

στ) Ὅμολογοῦμεν ἄδικοι εἶναι καὶ πλεονέκται.

ζ) Οὐ πολλοῦ δέω χάριν ἔχειν (= σχεδὸν χρωστώ ευγνωμοσύνη) τῷ κατηγόρῳ.

4. Στις παρακάτω προτάσεις να υπογραμμισθούν τα απρόσωπα ρήματα και οι απρόσωπες εκφράσεις, το υποκείμενό τους και το υποκείμενο του απαρεμφάτου.

- α) Δίκαιόν ἐστι σε βοηθεῖν τῷ ἀνδρὶ.
- β) Ἀδύνατόν ἐστι σοι παραμένειν διὰ νόσον.
- γ) Λέγεται Κῦρον τεθνηκέναί.
- δ) Ἔδοξεν Ἀθηναίοις τειχίζειν τὴν πόλιν.
- ε) Προσῆκει ὑμῖν, ἄνδρες δικασταί, τιμωρεῖν Ἀγόρατον.
- στ) Ῥάδιόν ἐστιν ὑμῖν διαβαίνειν τὸν ποταμόν.
- ζ) Ὅμολογεῖται τὴν πόλιν ἡμῶν ἀρχαιοτάτην εἶναι.
- η) Δυνατόν ἐστὶν ὑμῖν ποιεῖν ταῦτα.

5. Να γίνει συντακτικὴ ἀνάλυση των προτάσεων.

- α) Δίκαιόν ἐστιν τοῖς Ἕλλησι μὴ δουλεύειν τοῖς βαρβάροις.
- β Πρέπει τοῖς ἀνδράσιν εἶναι θαρραλέους.
- γ) Δεῖ ἡμῖν θαυμάζειν τὴν Ὀμήρου ποίησιν.
- δ) Σωκράτης ἔλεγε τὴν ἀρετὴν εἶναι διδακτὴν.
- ε) Χαλεπόν ἐστιν ἡμῖν εἰκάζειν τὰ μέλλοντα.
- στ) Ἐδόκει αὐτοῖς οὐκ ἀσφαλεῖς εἶναι.
- ζ) Ἀναγκαίως ἔχει τοὺς πολίτας ἀθροίσασθαι εἰς τὴν ἀγοράν.
- η) Καιρὸς ἐστι βουλευσασθαι περὶ τῶν τῆς πόλεως πραγμάτων.
- θ) Τοῖς νέοις ἀγαθόν ἐστι τὸ σιγᾶν.
- ι) Χρὴ τὸν Σωκράτην πειν τὸ κώνιον.
- ια) Λέγεται τὸν Φίλιππον τελευτῆσαι.
- ιβ) Τεθρύληται ὅτι Ἀλέξανδρος ἀπέθανε.
- ιγ) Οὐ συμφέρει τοῖς Ἕλλησι πολεμεῖν ἀλλήλοις.